

Mäntsälä kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen rahoitusta koskeva selvitys / Vertikal Oy

Sivistyslautakunta 26.08.2025

572/12.07.00/2025

Sivistysjohtajan päätöksellä 9.8.2024 § 15/2024 tilattiin Vertikal Oy:ltä selvitys varhaiskasvatuksen resurssitasosta ja palveluntarpeen arvioinnista. Selvitys koski varhaiskasvatuksen tilannetta vuonna 2023 ja osittain vuotta 2024. Selvityksessä esille nousi varhaiskasvatuksessa pienten lasten osuuden kasvu koko asiakaskunnasta verrattuna aikaisempaan. Varhaiskasvatuksen tilavuokrat näyttäytyivät korkeina, kun vertailukohtana oli useamman muun kunnan vastaavat toiminnan kulut. Mäntsälän varhaiskasvatuksessa päiväkotien siivouksen ja liinavaatepyykkien pesun suorittavat päiväkotiapulaiset, mutta verrokkikunnissa vastaavat toimet hoidetaan keskitetysti esim. tilapalveluiden ja pesulapalveluiden toimesta. Tuen lasten määrät olivat myös verrokkiaineistoon nähden maltilliset.

Varhaiskasvatuksen toiminta vaikuttaa raportin mukaan vertailukuntiin nähdä hyvin hoidetulta ja kustannustehokkaalta. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrän arveltiin raportissa pysyvän nykyisellä tasolla, johtuen lasten osallistumisasteen jatkuvasta kasvusta.

Sivistyslautakunta merkitsi tiedoksi varhaiskasvatuksen toiminnan ja talouden arviointiraportin 2024 (26.11.2024 § 109 / 710/12.07.00/2024). Sivistyslautakunta päätti myös teettää selvityksen palvelusetelin käytöstä vuoden 2025 aikana.

Vertikal Oy on tehnyt Mäntsälän kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen rahoitusta koskevan selvityksen, jossa on vertailtu Kelan yksityisen hoidon tukea ja palveluseteliä.

Mäntsälän kunnassa yksityinen varhaiskasvatus toteutuu Kelan yksityisen hoidon tuen kautta, johon sisältyy lakisääteinen hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Kunta maksaa lisäksi kuntalisää, jonka suuruus vaihtelee hoitomuodon ja lapsen iän mukaan. Kuntalisän maksaminen edellyttää vähintään 25 tunnin viikkosijoittumista varhaiskasvatukseen.

Yksityisen hoidon kustannukset perheille ovat merkittävästi korkeammat kuin asiakasmaksut kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Palveluntuottajien ilmoittamat asiakasmaksut vaihtelevat 310-393 € välillä, kun taas kunnallisessa suurin asiakasmaksu on 311 €. Alle 3-vuotiaiden palvelun tuottaminen on noin 1,5 kertaa kalliimpaa kuin vanhempien lasten. Tulosidonnaista hoitolisää saa vain noin 10 % tuen saajista.

Selvityksessä verrataan yksityisen hoidon tukea ja palveluseteliä. Palveluseteli mahdollistaisi tulosidonnaisen maksun (0–311 €/kk), mikä lisäisi palvelun saavutettavuutta pienituloisille perheille ja tasaisi asiakasvirtoja yksityisen ja kunnallisen tuotannon välillä.

Taloudellisesti palveluseteli olisi kunnalle noin 690 000 € vuodessa kalliimpi kuin nykyinen yksityisen hoidon tukimalli. Kuitenkin yksityisen hoidon tuen riskitaso on korkea: perheiden siirtyminen kunnalliseen palveluun voi aiheuttaa kapasiteettiongelmia ja lisäkustannuksia, mikäli kunta joutuu ostamaan ulkoisia paikkoja ostopalveluna. Palvelutarpeen ennuste vuosille 2022–2034 osoittaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän laskevan, mutta osallistumisasteen

kasvavan. Tämä korostaa tarvetta hallitulle palvelurakenteen kehittämiseksi.

Vertikal Oy:n toimitusjohtaja Simo Pokki esittelee asiaa kokouksessa.

Valmistelija Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi,
ivarhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola karoliina.purola(@)mantsala.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Päätösehdotus Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi Mäntsälän kunnan yksityisen
varhaiskasvatuksen rahoitusta koskevan selvityksen.

Päätös

Liite 1. Mäntsälä kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen rahoitusta koskeva
selvitys / Vertikal 2025